

საჯარიმი ღირსი:

თ.ვ.	მ.ა.	თ.ვ.	მ.ა.	კ.
12	10	6	6	—
11	9 50	5	5	50
10	8 75	4	4	75
9	8	3	3	50
8	7 25	2	2	75
7	6 50	1	1	50

ცალკე ნომ. — ერთი შურნი.

„ივერიის“ ტელეფონი № 227.

ქართული თეატრი
პარაკევი, 18 აპრილს,
ქართულის თეატრის არტისტებისადმი
ქ-ნ ავალიშვილისა და ვ. აბაშიძის
მონაწილეობით
წარმოდგენილი იქნება
სხვადასხვა

I
ახალის დროების გმირი
კომედი 2 მოქმედ.

II
მობტა
ვოდევილი 1 მოქმედ.
მონაწილეობას მიიღებენ: ქ-ნი
ავალიშვილისა, ჩერკეზიშვილისა,
ნებერიძისა; ბ-ნი აბაშიძე, გედევა-
ნოვი, აღამიძე, კარბელი და სხვ.

დასასრული
დივერტისმენტი
სხვათა შორის მონაწილეობას მი-
იღებენ: ენ. ამირაჯიბისა, თ. გრიგ.
აბაშიძე და ნ. ცხომელიძე.
დასაწყისი 8 1/2 საათზე.

ახლად შექმნილი
ქართული სერო
(ისტორიული ქულაჯები)
ბ-ნ კაცხაძის ლიტერატორით გამართავს
კონცერტებს
მ. გორგიშვილი — თბილისში, 16 აპრილს
(სამოქალაქო კლუბში).

ფელეტონი
ნაწყობი

მძლეოთა მძლე ხარ, სიყვარულო,
შენ აბრუნებ ქვეყნის ჩარხსა,
შენ ახერხებ შენ ეპოქებს
ქვეყანაზედ ყველა არსსა,
შენვე აძლევ შროსს და ლაზარს
ოცხალსა და დასამარხსა,
ჯოჯოხეთს-სამოთხისნაც
შენ გვიშობებ გზა და არხს.

დ. მახანელი
აღდგომის ღამე
(დასასრული *)

განდობ რა კოტაოდენ მანძი-
ლო, მაცხოვარი შეხედ სახათა. ამათ
შეადგინდნენ მღვდლანი, მძარცველ-
მკაბულნი, მტაცებელნი, ავაზაკნი,
მტარებელნი, სსტარნი მმართველნი,
კაცს-მკვლელნი, ფორსიგველნი,
თავთ-მაქენი, უსამართლო მსაჯუ-
ლნი და სხვ. უზრუნველად მიმოვი-
ლოდნენ ესენი გზასა და მზიარულად
საუბრობდნენ, ამარტყდნენ არა ქრის-
ტეს აღდგომა, გარან დროს გატა-
რება და პირადი სარგებლობა. რა
დინახეს მომავალი მაცხოვარი, შემ-
კრთალნი შედგნენ მკვდრეთით აღ-

*) იხ. „ივერია“ № 72.

დ. შვირილაში — ხუთშაბათს, 17 აპ-
რილს (ნორმალურს სასწავლებელში).
მ. აბაშიძის — პარაკევის, 18 აპ-
რილს (ქალაქის თეატრში).
საშურში — შაბათს, 19 აპრილს.
დასაწყისი 8 1/2 საათზე.
ხორის გამგე ი. მგელიშვილი.
(2—უ—2)

ბოვილის ალაპის მამაკობა
საყოველთაოდ აცხადებს, რომ მსუ-
რველთ ყოველ ღვთისმშობლის
მიმართ ქალაქის კანცელარიაში
ტფილისის გუბერნიის საქალაქო სა-
ქმეთა საკრებულოს ამა წლის 8 აპ-
რილის დადგენილების თანახმად შე-
სწარმულია, საბოლოო წესს
აღმომრჩეველთა, რომელთაც ტფი-
ლისის ქალაქის საბჭოს ხმონებში
უნდა ამოიზიარონ 1897—1901 წლი-
სათვის.
(3—1)

მთავრობის განმარტება
—
ეზობათ სამსახურის წესთა შესრუ-
ლებას გამო უფრთხილობთ: სისხლის
ოჯახის სამსახურელებს საქმეთა მწარ-
მეკრებელს თანამდებობას აღმასრუ-
ლებელს, კოლექციას სესსორს ჩიკაგო-
ბის—ნადვორნი სოკრეჩეაობა.
განჯის გუბერნიის სასჯელმთავრო ქა-
ნებათა გამგეობას საქმეთა-მწარმეკრებ-
ელს მე-VIII კლასის თანამდებობის აღმას-
რულებელს, კოლექციას რეგისტრატ-
ორის მირიანაშვილს—გუბერნიის სე-
კრეტარობა.

დამოიღოს წინაშე. ქრისტემ უბრძა-
ნა, თქვენ ხართ ახალი დროის კაც-
ნი და დროთა მოთხოვნილებები
ხელმძღვანელობთ ცხოვრებაში. სიმ-
ღვდილის მოხვედრა და თავმოყვარეობა,
აი ის მადლი, რაიც აღძრავს და გა-
მოიწვევს თქვენს მოქმედებასა. ბო-
რობების შეუპოვარე გული თქვენი
და დაუდგამს თქვენთვის უღელი წარ-
წყობისა. აიღო ხელმან თქვენთან
ქუჩი და ფარი და შეუდგა ცეცხ-
ლითა და მახელითა გზასა ცოდვი-
ნისა: მტაცებლობისა, პარისისა და
კაც-მკვლელობისა. პირი თქვენი
უშინარად გამოსთქვამს ზაკვასა ღვთი-
ისა და კაცთა კანონთა და გული
თქვენი არს ამაო. ბილყ არან გზანი
თქვენნი ყოველსა ვამს: არა არა
პირსა თქვენსა სიმართლედ და ქეშა-
რებისა, რამეთუ სიტყვანი პირისა
თქვენისა არა უსჯულოება და ზაკვა.
უსჯულოება იძიება გულმან თქვენ-
მან საწოლსა ზედა თვისსა, დამსდგა
იგი ყოველსა გზასა არა კეთილსა
და ბოროტს მას არა მოეწყინა.
ამინ, ამინ გეტყვით თქვენ, მოვა-
დრო და იგი მოახლებულ არს-ცა,
ოღეს სურვილით თქვენნი მიეცემათ
თქვენნი ყოველსა ვამს: თქვენნი
იგზნობენ მადლსა თვისსა და ალი-
მარებდნენ წინააღმდეგ თქვენსა. გი-
თქვითათა თქვენ ამა სამინელის,
ფარტად და შეკრთა თქვენდა მო-
მართ, დღისათვის!

ცოდვილი იდგნენ უძრავად თავ-

დამტკიცებულ იქნა: კოლექციას
სერეტარის სარისხში მოსკოვის უნი-
ვერსიტეტის პირველ სარისხს აღმ-
ლომით ქოხიანის გუბერნიის სასჯელ-
მთავრო განგებობას გამგეობის საქმეთა-
მწარმეკრებელს მე-IX კლასის თანამდებო-
ბას აღმასრულებელი ბაღრძიძე.

ახალი ამბავი

ტფილისში ჩამოვიდა ამ დღე-
ებში ზვე ზირან საბოლოოდ
გამოგზავნილი კავკასიაში უზამლდ-
ის განკარგულებით გვარდიის მსრო-
ლელთა ბრიგადის უფროსი გენერალ-
ლეიტენანტი გ. რ. ვასმუნდი, ვარ-
შავის უნივერსიტეტის პროფესორი
კ. პ. კოვალკოსკი, პეტერბურგის
ოლქის სსამართლის ბრალდებუ-
ლის ამხანაგი მ. ფ. ჩულოვიკი, ექი-
მი ნ. ს. ბერნადოვი, უფროსი
აღლუბანტი გვარდიის მსროლელთა
ბრიგადის მართვლის ბრალდებუ-
ლი ე. ფ. ვანსკლ და როტმისტრი კი-
რასირის პოლიცია ე. ი. ბერკოვი.

რათა უკეთ იქნას შესწავლი-
ლი საეკლესიო ნაშინი, რომელიც
ინახება სიონის ტაძართან დაარე-
ული საეკლესიო მუზეუმში, მის მ-
რალ ყოვლად უსამღვდელოესობას,
საქართველოს ექსარხოს ვლადიმირს
ამ მუზეოს გამგე კომიტეტის წევრე-

ჩაკიდებულნი და სდუმდნენ. ხოლო
მე სახელისა ჩემისათვის, განაგრძობ-
და მაცხოვარი, განვიერთ თქვენცა
გზა ცხოვრებისა და გამოხსნისა. იგი
არა მსჯავრი თქვენის საკუთარის
ნამუსებსა. მან ვადაშლის თქვენს
წინაშე წარსული თქვენი, გამოუ-
წოდის ანდლინი თქვენ-მიერ წარ-
წყობილითა და დალუწულთა და და-
კვირისა ივინი თავით დარავად.
კენილთა ღრქენამან აღავსოს სახლი
თქვენი, ცოლინი თქვენნი გვრა სცნო-
ბდნენ ქმართა და შვილნი დღეთა
და მამათა. ხოლო ოღეს გული
თქვენი დაშრეს წუხილითა და მწუ-
ხარებითა და ნაშუი თქვენი აღი-
კოსს, ვითა ჭურჭელი, ნადეგითა
და ქენჯითა, მაშინ ლანდი დალუ-
წულთა შეგრიგდნენ თქვენ და გა-
გვსნათ კარი დახსნისანი. წარავლით
და განსომდნენ, რამეთუ ცინი და
ქვეყანა განქრნენ, ხოლო სიტყვანი
ჩემნი არა წარდნენ.

ამ დროს აღმოსავლეთში ამოა-
შუქა უკეთილდ მზემ და ტყის წველი
აღმო გამოჩნდა საშინელი დასახი-
რებული კაცის სხეული, ჩამოკიდ-
ებული ვერხვის ხეზე. ჩამოჩრდილის
თავი თითქმის მოჭრილობა სხე-
ულს და ჩამოკიდებულიყო ძირს.
ყვე-ყარანთ გამოეჩინათ მისთვის
თვლითა და გამოეცხათა ლოკები.
აღვალა ვარცკელი ტანი დასი-
ვებულიყო და წყლული გადმოსდი-
ოდა. სხეული ტრიალებდა ჰაერში

ზად დაუმტკიცებია: პირველ-დამსწ-
რეთ—სინოდის ქართლ-კახეთ-იმერე-
თის კანტორის წევრი არქიმანდრიტი
ლენინი და წვერებდა: კავკასიაში
ქრისტიანობის აღმადგენელ საზოგა-
დოების სასწავლებელთა ინსპექტო-
რი ილუმენი კირონი, დეკანოზი პე-
ტრე კონოპოვილი, მღვდლები: კა-
ლისტრატე ცინცაძე, მარკოზ ტყე-
მალაძე და ვასილ კარბელაშვილი,
სასულიერო სემინარიის მასწავლებ-
ლები: ი. ფერაძე და ნ. მახათაძე,
სასულიერო სასწავლებლის მასწავ-
ლებელი მ. ჯანაშვილი, ტფილისის
სათავდა-აზნაურთა სკოლის ინსპექ-
ტორი ე. თაყაიშვილი და ფოტო-
გრაფი ა. რონაშვილი.

ტფილისის სახელმწიფო პალა-
ტის მმართველს უთხოვია გუბერნა-
ტორისათვის, იშუამდგომლოთ სადაც
ჯერ არს, რომ თელავის მაზრის სოფ.
კოგორის მცხოვრებელ გლეხებს
დაჩრდილის ხარჯის გარდახდის შე-
დავით მიეცეს და ეს ხარჯი ხუთს
წელიწადს ერთმოდეთ ნაწილ-
წილ, რადგან თუ ძალა დაეატანეთ
და ძალად გდავახდინებთ, სულ
ერთიანად დაიღუპებიან კოგორის
მცხოვრებლები.

სახელმწიფო საბჭოს დაუდგე-
ნია, რომ იმ ფულს, რომელიც სო-
ხუმისა და სოკის სასოფლო-სამეურ-
ნეო საცდელ სადგურების შესანახად

და აქეთ-იქით საფთხურით იქნედა
ხელეგს. მრავალი მტაცებელი ფრ-
ველი გარს ეხვევდა მას, ხოლო
ზოგნი ასდნენ ზედ და შეუბრალე-
ლად სწაფავდნენ.

ეს იყო სხეული გამცემელისა,რო-
მელსაც თითონ დასო თვის თავს
მსჯავრი. ყველა აქ მდგომა შიშითა
და ზიზით მოიარდა თვლი ამ სა-
ზარელს სურათს. ხოლო სახე მკვერთ-
ით აღდგომილსა რისხვით აღენ-
თო. ზოი, გამცემლო! ბრძანა მაც-
ხოვარმა.— შენ გეგონა, რომ თვით
მკვლელობით დაიხსნიდა თავს დამა-
ჩრბელი შენის ლალატისაგან? შენ
მაღელ სკან შენი სიწმილი და დაე-
ქარე მოგლო ბოლო შენის დამა-
ვრელობის სიკაცობისთვის. ამაშო-
ული ისე ცხად არს, რომ შენ არ
მიხმედ საზოგადო სიძულესად და
ირიხე სურის დალუგვა. ერთი წამი,
უთარა შენ თავს, და თავი ჩემი მიე-
ცემა დაუსრულებელს სიზნულეს და
გული ჩემი აზოვდეს საშინელს ნა-
ველის ქენჯნას. ნუ დაღეს იყოს ასე.
ჩამოგდ ხით მაგით, გამსიფველო!
დაგბრუნდნენ და გაგიმთელდნენ
შენ დაჩრდილის თვლი და აღდ-
გეს შეწყველული და შერცხვენილი
სახე შენი იმავე გვარად, როგორიც
გქონდა შენ იმ წამს, ოღეს ამბოარს
უყვოდელ მოძღვარსა შენსა, შენგან
დაცემულსა. სიკაცობად!
ბრძანებისამებრ გამცემელი, ყვე-
თის თვლიწინ, გაამოვიდა ხილად
და

არის გადაღებული, წრეულობით მი-
უმატოს 3,000 მან.

ფინანსთა და შინაგან საქმეთა
სამინისტროებს შესაძლებლად დაუ-
ნახავთ თელავის მაზრის სოფ. შილ-
დის 20 კომლ გლეხკაცთ შემუსულ-
ბუქონ იმ ძველად დარჩენილი შესა-
ტან ფულის გარდახდა, რომელიც
მამულის გამოსასყიდლად შეიქმთ
ხაზინაში.

ტფილისის გუბერნატორს ნება
დაუტოვათ თელავის მაზრის სოფ.
ნემო-ხოდაშენისა და აწყურებლისა
თვის მიჰყილდნ თავიანთივე საზოგა-
დოების გუბერნატორს ვეწითი ფული
სურთ 70 კაბ. და ფული მოზინვე სა-
სოფლო თანხას მიუმატონ.

7 აპრილიდან 16 აპრი-
ლამდე ტფილისში ვადამდების
სწეულგანით ვადამდარან ავად სა-
ხალი—2, წითელი—61, ჩუტ-
ყვავილით—15, ყვავილით—3, ყელ-
ქირვიებით—1.

როგორც ვუწყით, მცხეთაში
ამს წინად თავი მოიკლა იოსებ
ჩოჩიაშვილს ძემ მრველიშვილს. ამ
ამბის შესახებ ტყ. ფურ. აცნო-
ბებენ, რომ განსვენებულს ბარათი
არა დატოვებია, რა თუ რა მიზე-
ზით მოიკლა თავი, თუმცა ამბობენ,
რომ სულთნი ავად იყო და ეს არის
მიზეზი თავის მოკვლისა. დიდს შა-
ბათს, როდესაც ორნი ძმანი სადაც

დაეშო წინაშე მკვდრეთით აღდგო-
მილისა და ევერებოდა, მიგმადლე-
ბინა მისთვის სიკვდილი.

— მე ყველასთვის ვარ გზა, მამე-
ნებელი ცხოვრებისა, განაგრძო მა-
ცხოვარმა, ხოლო შენთვის, გამსი-
ფველო, კარი მისი საუკუნოდ დახ-
შულია. შეტყვენებულ ხარ შენ ღვთი-
საგანად და კაცთაგანად! წყულო
იყავ შენ უუთნითი უფროსადმე!
შენ არამც თუ მოჰკალი შენსამბრ,
რომელმანაც გაგანდო თავის გული
და სული, გარან გაეც იგი სატანგე-
ლად და საგმობად. ამისათვის დაი-
სჯიხარ შენ სიკაცობით. შენ იარო
ქალაქით ქალაქად, სოფლით სოფ-
ლად და ვერსად ვერ მოგვებდ თავ-
სუთარსა; ურთხურებდნ ყველგან და
ყველას კარსა და არეინ არ გავი-
რდებდეს; სთხოვდნ საშუკლს-პურსა,
ხოლო გაწვიდნენ ქვასა; გწყურო-
და შენ გასმვედნენ ჭურჭლიდ-
გან, რომელ არს სახეს სისხლითა
შენ მიერ გაცემულთა. სტორად
და ცრემლით შენნი გადიქეთოდნენ
ცეცხლის ნაუღელად და ნადეგე-
ლოდ, რომელიც სწაფდნენ შენს
თვლებს და სახეს და აწყლულდ-
ნენ. ქვანი, რომლებდაც შენ შე-
სდგადდ ფერხთა, ჰგოდებდნენ და
ჰყვიროდნენ: „გამცემლო, იყავ
წყულოდ მოძღვარსა შენსა, შენგან
დაცემულსა. სიკაცობად!
გამცემლო, წყულო იყავ!“ იწყე-

წასულიყვნენ, განსვენებულმა აიღო ზერადის თოფი, დიმიზნა მარცხენა გულთან და ჩახხბი ფეხით დააკეცი...

* გზ. * კავკასია სწორედ ოზურგეთიდან, რომ აკეთის ორკლასიან სასწავლებლებს მასწავლებლებით არ მიუღიათ...

* ოზურგეთი. 14 აპრილს აქ ოზურგეთის საქალაქო ეკლესიაში გარდახდულ იქნა პანაშვილი ქ. ტუჩა...

* სოფ. ურავა. (რაჰის მახრა) მშენებრივი მდებარეობა აქვს სოფ. ურავს. იგი ვაშენებულია კავკასიონის ქედის მახლობლად...

ლიც უწერის მხევე წყალზედ ბევრად უკეთესია. ამ ნაირად სოფელი ურავი ყველაფრით შეტკლულია, მაგრამ უსარგებლოა უზბოძობისა გამო...

* ჟ. ფოთი. თოვლ არ იყო ძმარია, შიგ უფროის წყალი, სწორედ ჩვენ ოსების ბუბების შესახებ არის ნათქვამი...

* სოფ. შუმბოქვი (ოზურგეთის მახრა). ჩვენს სიხარულს სახეობა არა აქვს, რადგან მამასხლისად გ. სანდამი იქნა არჩეული...

წაიღა, რაც სოფლის საზოგადოებამ განაწინი დადგინა აქაურის ერთკლასიან სკოლის ორკლასიანად გადართვის შესახებ...

* ამ დღეებში დაიჭირეს მეორე ტუსადი ამ საზაფხან, რომლებიც გაქცნენ სამხედრო ჯარებში...

დაბადებული

დ. ცინცალი, 23 მარტი. ამ ექვსად სოფელ-სოფელად დადის ერთი ექვსი ჯგუფი...

ლოვ დაქვს მცხოვრის ხტო და რამდენიმე საღმრთო წირვას წაგანც. ერთხელაბს გარდა როგორც ქართულად, ისე რუსულად...

უნდა მოგახსენოთ ისიც, რომ მოზრდიანი უნაჩრდის სარდალს! მგარამ ის გვიან არ იმის, რადგანც...

დაბადებული

დ. ცინცალი, 23 მარტი. ამ ექვსად სოფელ-სოფელად დადის ერთი ექვსი ჯგუფი...

გარდა ჩვეულებად აქვთ, რომ კვირის მკვირვალ ორშაბათს დღესა უწყობენ. მე კენც არ მომეწონა და არც არა ვიქმე არ ამითი...

საკვირვოა, რა აქვს ამ სარდალს გულის, რომ ყველა გუის ექმასი!

ნარკვევი

ქართლის თავდაზნაურთაბ მიწის ფრიადს სასიამოვნოა და მეტისმეტად სასარგებლო საქმეს მოჰქვიდა ხელი...

დე და ეძახდე ხმა მალა, ციხებზე სიკვდილსა წყალსა და ხმელეთზედ და ვერსად ჰპოვებდე, ხოლო რა ჰპოვა, გარბოდეს შენგან იგი და გველითი შემოგისინებდეს: გამცემლო, იყავ წყველ!

ნუ მოიწონებო, მუხანაზიან...

... ნუ მოიწონებო, მეუბნებიან... რაღა? რა დაშვავ? თუ-კი მოსახლინა და მომწონს... მე იმას ხომ არ ვაზნობ, მიყვარს-მეთქი, მაგრამ მოწონებთ-კი ძლიერ მომწონს...

ნუ მოიწონებო, მუხანაზიან...

შენს და აქორფავებს ქართული თავბურავი, კობი და ლეჩაქი, რომელიც მეცხრამეტე საუკუნის თამარ მეფეს ამგებდეს...

ნუ მოიწონებო, მუხანაზიან...

კვირდება, იმდენი მეტე აღტაცებაში მოყვარე... მინდა დავეძაბო, მივესალმო, გაველოპარკო. უთხრა: მომწონხარ, დადებრებო! შენს პატარა ტანს, პატარა თავს, კობით და ლეჩაქით დაბურულს...

მაშინ რაღა წყალში გადავარდე?.. ჭეყანაზად ხომ არ დამეღოვებო... ცოცხელი სამარში უნდა ჩავეწვი? მაგრამ არა! მე ის აეთის პასუხს არას დროს არ მომიცნეს...

აქვს, ყველა დარწმუნებულია, კონსტანტინეოლის ავიღებო. აქ იმისაც ამბობენ, ვითომ წინდამ ათინის მთას რუსეთი იწყებდა და კრიტიკი, თუ საგარანგეთი რუსეთს მოშორდა, იმის მისკემენ, თუ არა და, ინგლისის დასაყუარბსოა. აქ იმ აზრისანი არიან, რომ ბოლოვარია ემზადება საომრად. ერთი სიტყვა, აქ ცხლა ძალით პატრონს ვეღარა ცხობს.

ეს არის მოვიდა კრიტის კუნძულიდან ერთი აქაური საცხლი მოხელეთაგანი, რომელმაც საშინელი ამბავი გვიამბო: კრიტის მდომარეობა, სოქვა მან, შეუძლებელია კაცმა გავიგოს. მგამობხინი გაუდენით ტყეში უშეშლესმდონ არიან. ქალაქი კანდიაში შეუყვანით ყველა სახელმწიფოებს ექცესსი ჯარისკაცი და ყველა ესენი ცოლ-ცოლად სდგანან. ერთმანეთში ამ ჯარს არავითარი მგობრული კავშირი არა აქვს. ყველა თავის ნებაზე მშობლებს. ამ უთანხმოების მიზეზით ბერძენთა ჯარის მმართველი პოლიკოენია ვასოსი მშობლობს, თავს ეცემა დრო გამოშვებით და მუსრს ავლენს. ყოველდღი მისვლა-მოსვლა შეტრეხულია. საეპურია და სამოგზავრო გემები აღარ დადიან. შეუძლებელია, თუ არ საომარის ეგრობის გემით, რომ ვინმემ მიაღწიოს იქამდის. პერკისა და კრის შუა ვანუყვეტილი დადის სტაკიონერები საფრანგეთისა და ავსტრიისა და არაის გემს კრიტისკენა უშვებენ. რაც შეეძლება ბერძენთა გემს, ის ხომ კრიტის რომელსამე ნავთსადღურს მხალობლოდაც ვერ გაუვლის.

ჩემმა მეგობარმა გახტა «Мировые Отголоски»-ს კორესპონდენტმა უთხრა ამ ახალ მოსვლას:

— მაშ კარგი იქნება, რომ რაც შეიძლება ჯარის წყვილი კრიტში, გთხოვთ, მომიხერხოთ როგორმე, რომ მივალწოთ იქამდის.

— რას ჩქარობთ, ყმაწვილო? თქვენ გგონიათ, ასე ჩქარა ვთავადებდა კრიტის საქმე?.. ერთიანს.. ჯერ კიდევ დღესაც ვასტარ კრიტის ასეთი მდომარეობა. თუ მაინც და მაინც არ იშლით წასვლას, აქ ცხლა არის ერთი კარგი შემთხვევა: ყველა სახელმწიფოს ნება-რთობით ამ დღეებში უნდა წავიდეს ტრესიტრიდან ერთი გემი ლოდის კომპანიისა, რომელსაც იქნება გამართული ოპერეტკა, იმიტირალი, ტრესიტრი მიხვალთ და იქიდან როგორმე მიხვწეთ კრიტის ნავთსადღურამდის. მეც აქედან მოვაცემ რამდენსამე წყვილის იტალიის წარმომადგენლებთან და შემდეგ-კი თქვენ იცით. მხოლოდ რად გსურთ იქ წასვლა, არ მესმის. თუ იქიდან წერსა ზოგჯერ, ვე მოუხერხებელია, რადგან ფოსტა თვეში ორჯელ ძლივს მიდის იქ და ისიც ჯავშნიანის გემების შემწეობით.

ამდენისამე ხნის შემდეგ თათრებმა წაართვეს ბერძენებს ოთხი ზარბაზნი და დიპლომის რამდენიმე ტყვე. მაკედონიის ჯარის მმართველი ფრანკოვილი საათში დღეებშია ჰეგანის ბერძენები მოსვენებას არ გვაძლევენ, ნება მოვცეცით ევბრძოლოთ, თორავთ ჯარს თავს ვერ უმაგრებოთ—

ძალიან არიან აღუცებულნი. აქედან ჯერ ომის დაწყების ნება არ მოუციათ, მარტო ბრძანება აქვთ ვაგზავნილი, რომ ბერძენები სახლვარ შეიღანთ ამ შემოუშვათო. როგორც ეტყობა, საქმე ძლიერ იწყებდა და ინსაცება. აქ თითქმის საშინო აღარა არის-რაო, ირწმუნებინა ევროპის წარმომადგენლები და იმათს-კი სახელმწიფოებზე ზღაოსნები ჰდარჯობენ. საკვირველია, ღმერთმანი, რან არ შეთხზავს ბრბო: ჯერ ამბობდნენ, რომ ვითომ მთელი ევროპა რუსეთს უნდა დაეტკოსო და ესლა ამბობენ, ყველა ინგლისს უნდა წაეკიდოს, რადგანაც არეულობის მოთავე ის არისო, ათას ნაირი აზრი ტრიალებს ხალხში, დღეს ერთი ჰგონიათ, ხვალ სხვა.

მეტი რალა დავგვიჩო, —გაიძახინა აქაურები: «ჩვენი გამწარებული სიკაცოვლე ზეცას უნდა მივანდლოთ». ასე თუ ისე, თუმცა მატერიალურად აქ ცხოვრება შეუძლებელი გახდა, აღარაფერში მოგება აღარ არისო. მხოლოდ კიდევ კარგი, თუ-კი თავისის ნებით დაიხიციბინა. ჯერ-კი მშვილობა სტამბოლში, მგერამ ვი ამისთანა მშვილობას, საცა ერთი კატის დაქვავლებს შეუძლია მთელი ნაწილი ქალაქისა შიშით ფეხზე და აყენოს.

დღითი დღე ვიწროვდება და ვიწროვდება თავისუფლება. წინ აღსმავრო ბილეთის ასაღებად შესაძლებელი იყო მოსამხატურ ვაგვეზავნათ, ახლა ეს აღარ შეიძლება. თუ თითონ პარის-პირ არ გამოიხადლი ყველგან, ისე ბაშორთან არ მოვცემენ და ეს ხომ შეუძლებელია, მეტრადე ქრისტიანისთვის. გარდა ამისა, რომ აქვე ახლო-მახლო უსასილელი ბაშორით ხუთი მანეთი დაგვადებათ, არც და სამი დღეც მოუღლებით იმის აღებას: ჯერ უნდა აიღოთ მოწეობა იმ განყოფილებიდან, საცა ხართ ჩაწერილი, ეს ღირს ათი შაური, მხოლოდ თუ მანეთი არ მიეცეთ, — ამ დღეს გეტარებენ. თუ ღმერთი შეგეწიოთ, ამ მოწეობას ერთს დღეში აიღებთ, თუ იპოვებთ «სტალიტა», რომელსაც არც აღგებოთ აქვს დაღინებული და არც სახელში ინახულებს მოხოვრელს, იგი ხან ერთ ყუბანანაში და ხან მეორეში. რაჟი ამ მოწეობას მიიღებთ, უნდა წახვიდეთ სპატარაქში და თუ იქაც ზედმა გავიღობთ და შესვლით მწერალს, ორი მანეთიც იქ უნდა მიეცეთ, თუ ჩქარა გინდით საქმე გარეგნის, თუმცა მარტო მანეთი ერგებათ. ერთი დღეც იმისათვის დაღვრივებით, რადგან სპატარაქში შორს არის ქალაქჭერი. სპატარაქიდან მეორე დღეს უნდა და თუ იქაც შესვლით მოხვდით და მიეცით ათი შაურის ადგილას ორი მანეთი, შეიძლება ერთს დღეს გავიღებთ. აქ ყოველდღე საქმე ასეა.

დღეს უნდა ამოიჩინოთ ბერძენთა პატარაიქოა. ამბობენ, რომ უშეშელოდ ეფესოს მიტროპოლიტს კონსტანტინეს ამოიჩინებო. წარდგენილია სულთანთან სამი კანდიდატი: 1, იაკიმე მესამე; 2, ირაკლის მიტროპოლიტი და 3, ფესისა. უშეშელოა, რომ ირაკლის მიტროპოლიტს სულთანნი ამოვლის სიღდან, იოაკი-

მის მიტროპოლიტები არ ინდომებენ, და დარბება ეფესოს მიტროპოლიტი. ის იყო, ეს წერილი გავთავებო, რომ ხმა ვაგარდა: «დღეს საათის ორზედ ეფესოს მიტროპოლიტი კონსტანტინე ამოიჩინეს კონსტანტინე-პოლის პატარაიქადა!»

იასე რაველი

დამაგვირდი

(გერტებრი)

გატე ისე საღისასადა არაფერს აწვდას სსკას, როგორც ხულებს —როგა ხულებს ცარდავი აქვს.

კანია და ბუღი —აი თითქმის მთელი შინაწისა შოთაფლია ისტორიას.

ჭკუა ჭახუკასა მოსუბუბულობას.

შუნალ-ბახშიმიღა

ამთერბილი ამბები.

ხნის წახლეს და დარგავს ელექტრონი დილად ჰშეღის თურქი. მეტივე გინდა ამ საშუალებას ურჩევნ მამლურა კაცთა და ქალთ, პრავისტორებს, ვეძილებს, ლექსები მეთხვებო. ორატორებს და ჯარის უფროსებს, რომელთაც ხმა, რასიმე მიზეზისა გამო, ხავრდნიათ ანუ დახრწინებიათ. მეტივე და გრანემ ამას წინადა გამოუცხადებ საფრანგეთის მმართველობა ავადგება, რომ ჩვენის წესით მხარბული ელექტრონის ძალა აღუგნეს ადამიანს და-კარგულს ხნას და უწინდელსავე ძალასა და განსაკუთრებულს ხშირებას აძლევს. ამ წესით ოღონდ-კი ისეთს ხმა დარგულს მამლურას უწამლთ, რომელთაც ყლი რომელსამე სენით არ აქვთ დადავდებულნი და ჯან-მთელი არიან, და ისევე დაუბრუნდება ხმაო, წაშობა ამ ელექტრონით იმაში მიგობრებას, რომ ავად-გადავს, რომელსაც ხმა უნდა შეუგებდეს ანუ გაუქროდეს, განკურნებულს კვამ-ზედა სავრე და ამ მგობრებაში იტყუებულს ჰყოფენ შესუნტოს ელექტრონის ძალა, რომელიც გამოდინარება ელექტრონის ძალით გახვდებენ ერთგვარ ჰაშიანს მეტნარის კანცენტრ. ამ მეტნარის ლათინურად ეწოდება *Typha latifolia*. მეტივე და გრანემ ეს საშუალება რამდენჯერმე უცლიათ და ამბობენ, დანამდებებით დაერწმუნდით, რომ ჩვენ მიერ გამოიჩინა წესით ელექტრონის ძალის ხმაგება ჩქარა უბრუნებს ადამიანს ხმას ისე უშეშედაც და უღლიერებს, რომ ზოგჯერ ავად-გადავს, რომელთაც ეს საშუალება რამდენჯერმე სცადეს, უფრო წინადა და მალა-ნი ხმა მიეცათ, ვიდრე წინადა ჰქონდა ავად-გადავდა.

ებლა სამურნალი მეტრიებებაში, როგორც ვიცით, დიდდ აუასებენ შედლებული სისხლით წაშობას, აქვას ამა თუ იმ სენისა და ასეთი წესი წაშობისა უნდა გამოიყენოთ თითქმის ყველგან, თვით აქამდე ეუბრებულ ცნობად სპირიტუალის-კი, ერთს ფრანგ ექიმს ასეთივე წაშობის წესი უმანაო ხელ-დახელბულოებით განსაკუთრებულად. ერთის კერის განსაზღვრებაში სპირტი შესხურებია ორის ძალიანად და იმათგან აღებული შედლებული სისხლი აუტრავს კანს ქვეშ შესხურებთივე ერთის ხელ-დახელბულოდ ლითონს კაცისათვის. ესლა ეს ფრანგი ექიმი აცხადებს, რომ ჩემს წამლისათვის კარგი შედეგი მოჰყავს. როგორც ფიზიკურად, აგრეთვე სულიურად ადამიკურად უცუთესს მგობრებობაში, ვიდრე წინადა იყოთ. მეგობარ დიპლომა თუ არა იმის-მა სხეულმა არაყის ხმა და ჩვეულებრივითობა, ამისას-კი არაფერს ამბობს.

დეკემა

(რუსეთის დეკემბრის სავეტრისგან)

17 აპრილი

პეტრბურში. 16 აპრილს მარის თეატრში სავენგო წარმოდგენა იყო ავსტრიის იმპერატორის პატივსაცემად; წარმოდგენის ბალეტი «მძინარე ტურფა».

ბაძო. როტშვილის შადრევნები შესდგა. ცეცხლი ჩამქალია. ცეცხლი მოკიდებულს გაზებს მიწა მიაცარეს. ცეცხლის დაჭობის დროს 26 მუშაკმა დაიშვა ფეხები. ზარალი დაახლოებით 6 მილიონ ფუთამდე ნავთი იქნება, დამწვარ მანქანების გარდა.

კონსტანტინოპოლი. „იკედის“ დეპუტატი ნაუწყებია, რომ საბერძნეთის ჯარმა და მკიდრის უმეტესმა ნაწილმა თავი დაანებეს ტრაკილის დე ვოლოს, სადაც უკვე მოვიდა ისმალეთის ცხენოსანი ჯარიო.

კონსტანტინოპოლი. როგორც ოსმალეთის წყაროებით მიღებულ ცნობილებიდან ჩანს, ვასოსის ჯარში წეს-რიგი უტრეყულია და ამ ჯარისა და მეამოხეთა შორის უთანხმოება იჩენს თურმე თავს.

პარიზი. ტულონიდან იუწყებიან, რომ კრიტიკენ ახალი ჯარი გაიგზავნა ქვეითი და არტილერიისაო.

მბარბურში. უმალდენ ბრძანება: ავსტრიის ერცჰერცოგი ოტტონი დაიწინდელ იქნა ლუბენის მე-24 დარაგუნთა რაზმის შევად.

დასაზღვევლ საზოგადოების „რუსეთის“ მეექვსეთა საზოგადო კრებამ დაამტკიცა ამა საზოგადოების 1896 წლის ანგარიში. დასაზღვევი გარდასახალი საზოგადოებას შესვლია 10,160,452 მან.; დასაზღვევი გი-ლილია და გადასაზღვევი გაუტია 6,397,078 მან.; სათადარიგო მოცე-ბაში ჩაირცხულია 3,168,390 მან.; ეტაცკეთია დიდიდენს ყოველ აქტივის შეადგენს 19 მან.; ძირის თანხას გარდა, საზოგადოების სათადარიგო თანხანი 1897 წლის პირველ იანვრისათვის შეადგენს 24,970,697 მან.

წიხილუმი ჩედაქიის მიხარტი

გახტე „იფიჩის“ 57 №-ში „კახელი“ სერვის კავაგიდან, სხვათა შორის, გიომის კრება ხანია თვალურს აღდგენეს ჩემს მოწამებებს გალობას, მაგრამ ვერბარისა წარმადებებს ვერ ამჩნევ, ამიტომ კორესპონდენტად აცხადებს სურვილს, რომ მიეცეს ყურადღება ამ გარემოებასა. ჩემი იმდენად უვიცი არა ვართ, რომ სამართლიანი და საბუთიანი შენიშვნა სურავდებოთ ამ მიგინებით, მაგრამ თუ რომელიმე შენიშვნა სინამარხულს მოკლებულია და თუ მან შეუძლიან საქმისა და გერეობის ამ მკიდენ დაჯეროს, მაშინ კი იმდებულნი შეგეგნებინთ პასუხი გავიციეთ ამ შემთხვევაში ბან კახელს და ვამბობთ იგი, რომ საქმე სრულიად ისე არის, როგორც თვითონა ბრძანებს და მა-

შასადამე ვერც თვალური უდგენბია კარგად გალობა და მისი წარმატებისათვის, ჩვენ ძალიან იშვიათად მოგვხვდება ხოლმე საჯაროდ გალობა მოწამებით, ისიც ან წლიური აქტის დროს სკოლაში და ერთხელ თუ ორჯელ ვაკანსიში წარგახედ. ამ შემთხვევებისათვის ყოველთვის შეძლებისადაგვარად მომზადებული იყავს მოწამეთაგან ხორა და ვაგალობები გვეს სავალბელს, რომლის გალობაც უნაყოფილოდ შეუძლებელია. ამ სამის წლის წინადა 14 იანვარს, როცა მწირველი ბრძანდებოდა მისი მეფეობა კავკასია და მოხლოეს ვისკოპოზი ვლადიმირი, რუსულ ხორასთან ჩემის სკოლის მოწამეები გალობდნენ ქართულად, მდებდელთათვის ქართული გალობა მოეწონა და ქალებების დროს, სხვა შორის უთხრა შეტრეხების ქართულობას, რომ თქვენთან ერთად მეც მოხარული ვარ, რომ თქვენი შეილება დღე-ენახედ ასე მწყობრად აღდგენ ღმრთისაო. ხალხსაც კარგად მოეწონა მიწავეების გალობა, ორის წლის წინადა, როდესაც საჯაროდ გაკვირდებულს ავადმჯი სკოლაში ბან სახლო სკოლის დირექტორისა, ინსპექტორებისა და 30 მასწავლებელთა თანადწრებით, ვაკეთილებს შემდეგ მოწამეების გალობა და კვლავ იქმნენ გალობაში და ასე ჩასურეს მზრუნველთა მისხენებაში: „Вплоть удальстворительным найдено и стройное гармоничное пѣние на русском и грузинском языках“ (იხ. „სტრუქტურალური კავკასიის სამოსწ. ოლქის მზრუნველის“ № 3, 1896 წ.). შარშინელი შენიშვნები, რომელიც შეეხება გალობის საქმეს და რომელიც ჩაწერილია სკოლის საგვგობო დავთარში ინსპექტორისა და დირექტორის მიერ, იმსხვედრება აქტივებში, რომ გალობის საქმე მოწინავე კარგად ყფილია და დასრულებულია, წელს უნდასაქმელდ მარტში მომდარ რევივის დროს ბანა ინსპექტორისა, როცა მოიმაწინა რამდენიმე საგვგობო და საერთო საგალობელი და სიმღერა, ამნარი აზრი ჩასწერა საგვგობო წიგნში: „Пѣние ведется въ методическомъ отношеніи правильно, ученики поютъ на три голоса довольно стройно“. ხალხსაცანაც ყოველთვის კარგი ხმები გვიმენია გალობის მოსმენის შემდეგ.

კვირის, 30 მარტს, როდესაც უკანასკნელი ქართული წიგნა ოცე შესრულებული გახლდა, წიგნისა, წარებისა, წარებისა გვეცხობა, წარებისა შემდეგ რამდენიმე ქართული და სომხური მოგედენე ხმითა და მადლობას მიხვდებდნენ ხორის კარგად ვაგობრებისა. ეს ხმები მოყვანის ცნობებით სრული საბუთი უნდა იყოს იმის დასამტკიცებლად, რომ ამ სამართლისა წლის განმავლობაში გალობის საქმე ყოველთვის სასუფელად და რიგანავე ყოფილი დადგენილი, აქედან ჩანს, რომ ერთსა და იმავე საგნის შესახებ ხვდომ ნაწინებლს სხვა აზრისანი არიან და ბანი კორესპონდენტი კიდევ სხვა აზრისა არის. რასაც ვერბარია ყველა უფლებდა აქვს თავისი აზრი გამოთქვას, მაგრამ ისიც სასურველია, რომ კორესპონდენტმა თავისი აზრი გარკვეულ წარმოდგენაში, მაგ. ბან-კახელს, რომ ვიქცე, ყველა საგალობელს, რაც სპირტო წარგალოების დროს, ვერა ჰვალდებოდა, ჩვეუც დაუეცებოდათ, რადგან ამის საჭიროება, ამაზედ მოცენა დღემის საჭიროდ არ მიგვჩანდა. ამის შემდეგ-კი, თუ ღმერთმა იწება და კავაველ ჭრთველებს მიეცათ შეძლება თავითი დღე-ენახედ მოწამე-ლოების მომხმენის სამდღეობა, მაშინ სრული იმედია საგალობელი მტერი რიტების შესწავლაც აუცილებლად მოხერხდება და მდებრივ ხორის დაარსებაში მან იმედია ბანი კახელი ხელს შეეწყობა გალობის საქმეში, რადგან როგორც ეტყობა, ვაკანსიის მოყვარული ყოფილია და მისის ავ-კარგის მკაცრად. დღეს-კი სრულიად უსაფრთხოლო იქნება მოთხოვნისა კაც-მა ისეთი ხორა, ისიც ბანა მოწამეთაგან შემდგარი, რომელიც ყველგან უნდა გალობდეს. ისიც უსაბუთოება უნდა იყოს, რომ უსაბუთოდ უსაბუთოდ ვინმე მასწავლებლის, რომ გალობას წარმადება არ შეუძლია, როდესაც ამ შრომას მასწავლებელი სკოლაში და სკოლის გარეეთა თითქმის სრულიად უსაფრთხოდ უწედა და საქმეც, ასე თუ ისე, რიგინად აქვს დაყენებული.

ლ. ბაკაძე